

Afgørelser – Reg. nr.: 04323.00

Fredningen vedrører: Tryggelev Nor - Ophævet

Domme

Taksationskommissionen

Naturklagenævnet

Overfredningsnævnet 21-10-1968

Fredningsnævnet 20-03-1967

Kendelser

Deklarationer

FREDNINGSNÆVNET>

OPHÆVET

INDHOLDSFORTEGNELSE

- Afgørelse af 10/4 1987 [ofu-2626/84] om ophævelse af
 - Kendelse af 21/10 1968 [ofu-1902/67] om fredning til off. badestrand. Stadfæstelse med ændringer af
 - Kendelse af 20/3 1967 [nævu-162/66] om fredning.
- NB: Området indgår delvis i fredet areal ved afg. af 10/4 1987 [ofu-2626/84]

481 SYDLANGELAND

1311 I SØ

MATRIKELFORTEGNELSE

(ajour pr. 21/10 1968)

~~Fredningen~~ omfatter (helt eller delvis) følgende matrikelnumre:

7^h, 45^r, 45^s, 45^{ai}, 45^{ay}, 45^{bi}, 45^{bk}
45^{bt} Hesselbjerg By, Humble

(Gældende) matrikulært kortbilag: SV 122

F O R T E G N E L S E

over matr.nr. helt eller delvis omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 21. oktober 1968, som ophæves i sin helhed i medfør af § 10 i Overfredningsnævnets afgørelse af 10. april 1987 om fredning af Tryggelev Nor med omgivende arealer i Sydlangeland Kommune, Fyns Amt (sag nr. 2626/84).

Hesselbjerg By, Humble:

Matr.nr. 7 h, 45 r, 45 s, 45 ac, 45 ai, 45 ay, 45 bk og 45 bt.

FREDNINGSNÆVNET

CITERET FULDT UD I OFN K

AF 21/10 1968

for Svendborg amtsrådsreds.

U D S K R I F T

af

k e n d e l s e s p r o t o k o l l e n .

År 1967 den 20. marts kl. 10 afsagde fredningsnævnet for Svendborg amtsrådsreds sålydende

KENDELSE

i

fredningssag nr. 162/1966: Offentlig badestrand på matr. nr. 45 s m.fl. af Hesselbjerg by, Humble sogn.

Ved skrivelse af 12. maj 1966 indbragte fredningsplanudvalget for Fyn for fredningsnævnet spørgsmålet om fredning af de nedenfor nævnte ejendomme med det formål at sikre almenheden ret til ophold på og badning fra den til disse hørende strandbred.

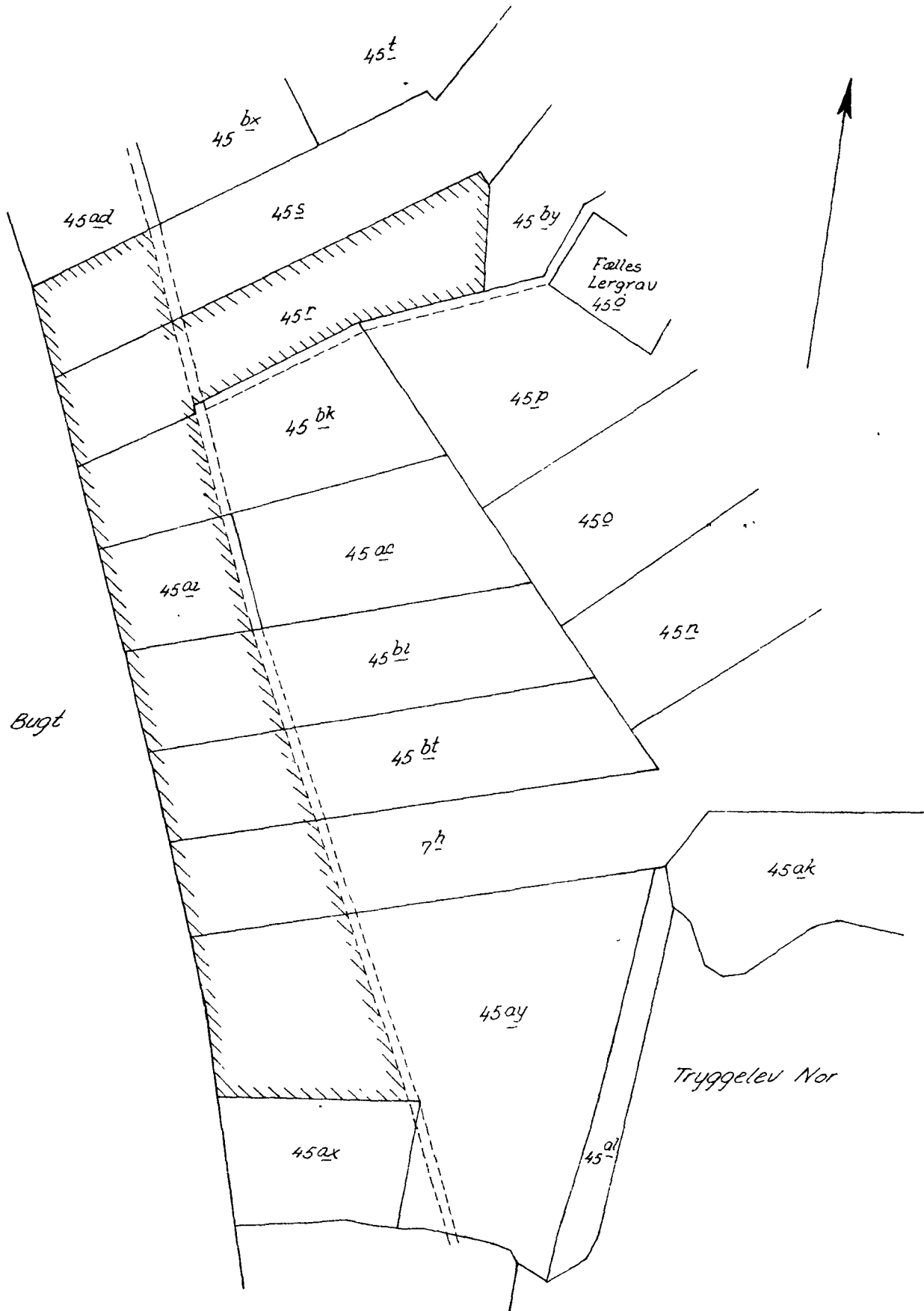
Fredningspåstanden er ændret ved skrivelse af 30. oktober 1966, således at sagen nu angår følgende ejendomme eller dele af disse, således som afgrænset på vedhæftede rids:

Matr.nr.	Ejer:	Løbende meter strand:
	Hesselbjerg by, Humble sogn.	

45 <u>s</u>	Fru Jytte Ingeborg Nielsen, Humble.	75
-------------	-------------------------------------	----

Isenkræmmer Poul Verner
Grouleff,
Sønderbrogade 13,
Horsens.

Justitsministeriets genpartkalkuleret. Til kort.

Marstal Bugt

Fælles Lergrav
45 o

45 ak

Tryggelev Nor

Terræn af
Hesseltjerg by, Humble sogn,
Svendborg amt.

//// Granse for fredet areal
Måltforhold 1:4000

Fredningsplanudvalget for Fyn.
Det tekniske sekretariat,
september 1966.

45.04 m.fl. Fredningsplanudvalget d. 30 september 1966
Attesteres herved. for Fyn
Hesseltjerg by, Humble sogn
Navn: Jørgen Brødholm

·OVERFREDNINGSNÆVNET>

21/10-1968

U D S K R I F T

a f

OVERFREDNINGSNÆVNETS KENDELSESPROTOKOL

=====

År 1968, den 21. oktober, afsagde Overfredningsnævnet følgende

k e n d e l s e

i sagen nr. 1902/67 vedrørende fredning af et areal til offentlig badestrand på matr. nr. 45 s m. fl. af Hesselbjerg by, Humble sogn, på Langeland.

I den af fredningsnævnet for Svendborg amtsrådskreds den 20. marts 1967 afsagte kendelse hedder det:

"Ved skrivelse af 12. maj 1966 indbragte fredningsplanudvalget for Fyn for fredningsnævnet spørgsmålet om fredning af de nedenfor nævnte ejendomme med det formål at sikre almenheden ret til ophold på og badning fra den til disse hørende strandbred.

Fredningspåstanden er ændret ved skrivelse af 30. oktober 1966, således at sagen nu angår følgende ejendomme eller dele af disse, således som afgrænset på vedhæftede rids:

Matr.nr. Hessel- bjerg by, Humble sogn.	Ejer:	Løbende meter strand:
45 <u>s</u>	Fru Jytte Ingeborg Nielsen, Humble. Isenkrammer Poul Verner Grouleff, Sønderbrogade 13, Horsens.	75
45 <u>s</u>	Slagter Oscar Peter Grouleff, Birkevang 21, Virum.	

Matr.nr. Hessel- bjerg by, Humble sogn.	Ejer:	Løbende meter strand:
	Typograf Kaj Hansen, Brønderslev alle 55, Kastrup.	
45 <u>r</u>	Direktør Svend Lykke Niel- sen, Rønnebærvej 108, Holte.	63
45 <u>bk</u>	Grosserer Henrik Skov, Eropalaan 57, St. Denis, Westrene, Belgien, v/lrs. Reymond Jørgensen, Vestergade 14, Odense.	62
45 <u>bi</u>		78
45 <u>ai</u>	Plantageejer Frode Bendixen, Harnborg pr. Humble.	76
45 <u>bt</u>	Installatør Kaj Sommer, Sct. Klemens, v/lrs. Henning Harbo, Randers.	62
	Prokurist Bent Nielsen, Bellinge, v/lrs. Henning Harbo, Randers.	
7 <u>h</u>	Savværksejer Robert Nielsen, Humble Savværk, Humble.	75
45 <u>ay</u>	Gårdejer Arne Emil Hansen, Hesselbjerg pr. Humble.	126
	Ialt løbende meter strand	<u>617</u>

Fredningspåstanden omfatter hele matr.nr. 45 r med et areal på 23.135 m² og hele matr.nr. 45 ai med et areal på 8.050 m², medens påstanden for så vidt angår de øvrige ejendomme kun omfatter arealet mellem stranden og den vej, der fører over parcellerne i en afstand af ca. 100 meter fra stranden.

Der er nedlagt sålydende fredningspåstand:

"Der tillægges almenheden ret til ophold på og badning fra

arealerne mellem kysten og den private fællesvej, der fører over parcellerne i en afstand af ca. 100 m fra kysten. Arealerne skal henligge i deres naturlige tilstand og må ikke anvendes til oplagsplads, grusgravning eller andre foranstaltninger, der kan nedsætte arealernes værdi som offentligt strandareal.

Motorkørsel på arealerne er ikke tilladt. Det offentlige skal dog være berettiget til, såfremt forholdene efter fredningsnævnets skøn gør det ønskeligt, at etablere mulighed for parkering af biler langs vestsiden af den private fællesvej. Det offentlige skal endvidere være berettiget til at opstille affaldssække i fornødent omfang på arealerne.

Teltslagning foreslås tilladt i tidsrummet fra kl. 8.00 til kl. 20.00, medens overnatning på arealerne bør være forbudt."

Til begrundelse af fredningspåstanden har fredningsplanudvalget anført, at det af sagen omfattede areal er en af de bedste badestrande indenfor de fynske amter, og hvor der samtidig langs stranden er meget velegnede opholdsarealer bestående af en lav sand-slette med små klitter. Man har endvidere lagt vægt på, at færdiggørelsen af broen over Svendborgsund vil medføre øget publikumstilstrømning til Langeland og dermed et øget pres på de langelandske kyststrækninger, hvoraf mange rummer særlig gode muligheder for ophold og badning. På denne baggrund finder udvalget, at de allerede sikrede offentlige strande er af utilstrækkelig størrelse, og at det derfor vil være af væsentlig betydning for befolkningens fritidsliv, at der ved Ristinge strand på strækningen fra sommerhusområdet mod syd til sogneskellet sikres yderligere arealer for almenheden til ophold og badning.

Sagen har været forelagt sognerådet i Sydlangelands kom-

mune, der i skrivelse af 6. juli 1966 har anbefalet fredningens gennemførelse og givet tilsagn om at bringe vejforholdene i orden til det fredede område, at opstille affaldskurve på dette, tømme dem og renholde arealet.

Det af planen omfattede område ligger umiddelbart syd for det af kommunen udlagte sommerhusområde, og bortset fra matr.nr. 45 r ligger alle de af sagen omhandlede arealer søværts strandbygge-
linien.

Meddelelse om sagens rejsning har været indrykket i stats-
tidende for den 28. maj 1966 og er samtidig tilsendt ejerne af
ejendommene.

Fredningsnævnet har behandlet sagen i møder den 9. juni 1966
og den 8. december 1966, til hvilke møder alle i ejendommene inter-
resserede var indvarslede på den i naturfredningslovens § 10 fore-
skrevne måde.

I møderne deltog repræsentanter for fredningsplanudvalget
for Fyn, Svendborg amtsråd og sognerådet i Sydlangelands kommune,
der alle anbefalede fredningens gennemførelse.

På det første af møderne gav alle lodsejerne møde. Af de ind-
kaldte panthavere, har kun gårdejer Hans Gregersen, gårdejer Johan-
nes Rasmussen og rentier Majus Møllebanke givet møde. De har alle
tre gjort krav på, at den eventuelle fredningserstatning forlods
anvendes til indfrielse af restgælden ifølge deres pantebreve. Til-
svarende påstand er skriftligt nedlagt af murermester Viggo Hansen
som panthaver i matr.nr. 45 bt.

Ejerne af matr.nr. 45 s har forelagt nævnet en udstyknings-
plan for denne ejendom, der er på ialt 332.267 m². Af planen frem-
går, at den nordlige halvdel af det af fredningssagen omfattede areal

tænkes anvendt som tilliggende til det eksisterende sommerhus, der ligger umiddelbart landværts 100 meter linien, medens den sydlige halvdel af arealet tænkes udlagt som fælles areal for de 59 sommerhusgrunde, hvori arealet landværts strandbyggelinien agtes udstykket. Ejerne har påstået sig tilkendt en erstatning på 10 kr. pr. m² for det areal, der fredes, samt en ulempeerstatning på 20.000 kr. for det eksisterende sommerhus og 2.000 kr. for hver af de 59 sommerhusgrunde, der tænkes udstykket. Ejerne har endvidere henvist til, at det vil forringe værdien af deres ejendom, såfremt der placeres offentlige toiletter og parkeringsplads på matr.nr. 45 r, der grænser op til ejendommen.

Ejeren af matr.nr. 45 r, direktør Svend Lykke Nielsen, har protesteret mod fredningen. Såfremt fredningen gennemføres, påstår han sig tilkendt en erstatning stor 5 kr. pr. m² eller da ejendommen måler ialt 2,3135 ^{ha} m² 115.675 kr. Han har oplyst, at han har købt ejendommen i 1961 for 23.000 kr. Denne købesum var allerede på dette tidspunkt en hel del lavere, end for tilsvarende arealer. Årsagen hertil var, at købesummen blev betalt kontant, og at han måtte respektere to lejemål for hele forstranden og ca. 130-140 m ind i landet, hvilke lejemål var gældende til og med sæsonen 1969. Det ene af disse lejemål er ophørt, medens det der er indgået med installatør Jens Larsen, Bagenkop, fortsat er gældende. Han har endvidere anført, at den omstændighed, at matr.nr. 45 r ligger udenfor sommerhusområdet, ikke afskærer ham fra på parcellen at opføre et hus til helårsbrug.

Installatør Jens Larsen, Bagenkop, der er lejer af en del af matr.nr. 45 r og ejer af det derpå liggende sommerhus, har protesteret mod fredningen og har, såfremt denne gennemføres, påstået sig tilkendt erstatning for den gene, det vil være, at offentligheden får

adgang til ophold på og badning fra det lejede areal.

Matr.nr. 45 r er ansat til ejendomsskyld 2.300 kr.

Ejeren af matr.nr. 45 bk og 45 bi, grosserer Henrik Skov, har protesteret mod fredningen. Han bestrider, at fredningen sker af hensyn til almenheden og gør gældende, at den sker for at skaffe badestrand til ejendommene i det planlagte sommerhusområde, hvoraf kun de der ligger i forreste række, har baderet til stranden foran sommerhusområdet. Han oplyser, at han har købt arealet i 1960 for 55.000 kr. Når hensyn tages til rente, skatter og kroneforringelsen siden da, står ejendommen i dag ham i 122.000 kr. Ejendommen var indtil 1965 ansat til en ejendomsskyldværdi af 50.000 kr. og afgiftspligtiggrundstigningsværdi 40.000 kr. Under henvisning til dispositionsplanen har han fået disse beløb nedsat til 3.600 kr. Såfremt fredningen gennemføres, nedlægger han påstand på, at det offentlige overtager hele hans ejendom, matr.nr. 45 bk, 45 ac og 45 bi for en pris af 125.000 kr., idet ejendommens værdi vil være ødelagt, såfremt den væsentligste og værdifuldeste del af arealet, nemlig strandarealet, overgår til offentlig benyttelse. Såfremt man ikke ønsker at overtage hele ejendommen, må der ydes en meget stor erstatning, stort set svarende til hele ejendommens værdi.

Ejeren af matr.nr. 45 ai, plantageejer Frode Bendixen, har protesteret mod fredningen. Han har købt grunden for at have den for sig selv. Stedet er ødelagt for ham, hvis offentligheden slip- pes ind, idet hans ejendom ligger, hvor der vil komme flest folk. Han lejer ud til sommergæster på sin gård i Humble, og vil nu ikke længere kunne stille privat strandgrund til rådighed for disse gæster. Han købte arealet i 1929 for 500 kr. Huset byggede han vistnok i 1934 eller 1935. Såfremt fredningen gennemføres, påstår han sig

tilkendt en erstatning stor 10 kr. pr. m² eller da arealet udgør 8.050 m², og da fredningspåstanden omfatter hele arealet, 80.500 kr. samt en ulempeerstatning stor 20.000 kr., fordi sommerhuset kommer til at ligge i det offentligt tilgængelige område. Han har senere ændret denne påstand derhen, at fredningsmyndighederne, såfremt fredningen gennemføres, bør stille en tilsvarende grund ved Ristingebugten til hans rådighed.

Ejerne af matr.nr. 45 bt, installatør Kaj Sommer og prokurist Bent Nielsen, har protesteret mod fredningen, idet de gør gældende, at denne ikke er nødvendig for at varetage almenhedens interesse i adgang til badning. De har oplyst, at de har købt ejendommen, hvis areal er 2,3870 m² den 5. april 1966 for 40.000 kr. Ejendoms-skyldværdien er 2.300 kr. De har henvist til, at landinspektør Mackeprang allerede i marts måned 1961 har udfærdiget en udstykningsplan for ejendommen, hvorefter denne udstykkedes i 6 sommerhusgrunde samt et fælles areal nærmest stranden. Bygningskommissionen for Humble kommune har den 3. januar 1962 givet byggetilladelse til bebyggelse af en af de i udstykningsplanen viste grunde. Såfremt fredningen gennemføres, påstår de sig tilkendt en erstatning stor 2 kr. pr. m² for det i udstykningsplanen viste fællesareal eller ca. 7.000 kr. samt 20.000 kr. i erstatning for den nærmest fællesarealet liggende sommerhusgrund.

Ejeren af matr.nr. 7 h, savværksejer Robert Nielsen, har protesteret mod fredningen. Såfremt denne gennemføres, påstår han sig tilkendt en erstatning stor 5 kr. pr. m² eller, da ejendommen har en strandlængde på 75 meter, og fredningen omfatter et bælte på ca. 100 m ialt 7.500 m² à 5 kr. eller 37.500 kr. Han har købt ejendommen i 1960 for 50.000 kr. Den samlede ejendoms areal er 7,3120 m². Ejendomsskyl-

den udgør for den samlede ejendom 14.500 kr.

Ejeren af matr.nr. 45 ay, gårdejer Arne Emil Hansen, har intet haft at indvende mod fredningen. Såfremt denne gennemføres, påstår han sig tilkendt en erstatning stor 20.000 kr. Til ejendommen hører 126 meter strand, således at fredningen omfatter ca. 12.600 m².

Fredningsnævnet finder, at det er af væsentlig betydning for almenheden, at der tillægges denne ret til ophold på og badning fra den omhandlede strand. Der pålægges derfor de af sagen omhandlede ejendomme og dele af ejendomme således som afgrænset på vedhæftede kort følgende fredningsbestemmelser:

Der tillægges almenheden ret til ophold på og badning fra det fredede areal. På det fredede areal må der ikke opføres nogen bygning bortset fra sådanne, der med fredningsnævnets tilladelse opføres til brug for de besøgende på badestranden. Arealerne skal henligge i deres naturlige tilstand, og må ikke anvendes til oplagsplads, grusgravning eller andre foranstaltninger, der kan nedsætte arealernes værdi som offentligt strandareal.

Enhver, der opholder sig på stranden, er pligtig at overholde de af fredningsnævnet givne ordensforskrifter. Støjende adfærd, anvendelse af radioapparater, grammofoner og musikinstrumenter samt henkastning af papir og affald er forbudt.

Sydlangelands kommune opstiller affaldskurve på det fredede areal og drager omsorg for disses tømning og arealets renholdelse.

Teltslagning på de fredede arealer er tilladt, men kun i tidsrummet fra kl. 8.00 til kl. 20.00, medens overnatning på arealerne er forbudt.

Ejerne af de fredede arealer skal tåle, at der anlægges par-

keringspladser på disse. Pladserne skal anlægges efter fredningsnævnets nærmere anvisning. Bortset fra de anlagte parkeringspladser og de anviste til og frakørsler til disse, er motorkørsel og parkering af motorkøretøjer på de fredede arealer forbudt.

For fredningen fastsættes der følgende erstatninger, der er fastsat under hensyntagen til, at arealerne ligger udenfor det i kommunens bygningsvedtægt udlagte sommerhusområde og til, at arealerne bortset fra en del af matr.nr. 45 r er dækket af strandbygge-
linien.

Nr.	Matr.nr. Hessel- bjerg by, Humble sogn.	Ejer:	Løbende meter strand:	Erstat- ning:
1.	45 <u>s</u>	Fru Jytte Ingeborg Nielsen, Humble. Isenkræmmer Poul Verner Grouleff, Sønderbro- gade 13, Horsens. Slagter Oscar Peter Grou- leff, Birkevang 21, Virum. Typograf Kaj Hansen, Brønderslev alle 55, Kastrup.	75	11.350 kr.
2.	45 <u>r</u>	Ejeren: Direktør Svend Lykke Nielsen, Rønnebærvej 108, Holte. Lejeren: Installatør Jens Larsen, Bagenkop.		34.700 " 350 "
3.	45 <u>bk</u> 45 <u>bi</u>	Grosserer Henrik Skov, Eropalaan 57, St. Denis, Westrene, Belgien, v/lrs. Reymond Jørgensen, Vestergade 14, Odense.	62 78	9.300 " 11.700 "
4.	45 <u>ai</u>	Plantageejer Frode Ben- dixen, Harnborg pr. Humble.	76	16.400 "

Nr.	Matr.nr. Hessel- bjerg by, Humble sogn.	Ejer:	Løbende meter strand:	Erstat- ning:
5.	45 <u>bt</u>	Installatør Kaj Som- mer, Sct. Klemens. Prokurist Bent Nielsen, Bellinge.	62	9.300 kr.
6.	7 <u>h</u>	Savværksejer Robert Niel- sen, Humble savværk, Humble.	75	11.250 "
7.	45 <u>ay</u>	Gårdejer Arne Emil Hansen, Hesselbjerg pr. Humble.	126	18.900 "
			<u>617</u>	<u>123.150 kr.</u>

Der findes ikke at være grundlag for at tilkende ejerne af matr.nr. 45 s sagsomkostninger som af dem påstået.

Af de fastsatte erstatninger skal forlods dækkes restgælden ifølge nedennævnte pantebreve:

Matr.nr.	Panthaver:	Restgæld pr. 11/12 1966:
45 <u>bk</u>	Gdr. Hans Gregersen, Hesselbjerg pr. Humble.	4.500 kr.
45 <u>bi</u>	Gdr. Johannes Rasmussen, Hesselbjerg pr. Humble.	5.100 "
45 <u>bt</u>	Murermester Viggo Hansen, Aarslev.	28.500 "
7 <u>h</u>	Rentier Majus Møllebanke, Hesselbjerg pr. Humble.	10.500 "

I øvrigt vil erstatningerne være at udbetale lodsejerne.

Erstatningerne forrentes med 6 % årlig fra denne kendelses afsigelse, til betaling sker, og vil være at udrede som nedenfor be- stemt.

Nærværende kendelse vil være at tinglyse på matr.nr. 45 s, 45 r, 45 bk, 45 ai, 45 bi, 45 bt, 7 h og 45 ay af Hesselbjerg by, Humble sogn, med prioritet forud for al pantegæld."

Konklusionen er sålydende:

"Ejendommene, matr.nr. 45 s, 45 r, 45 bk, 45 ai, 45 bi, 45 bt, 7 h og 45 ay af Hesselbjerg by, Humble sogn, fredes som ovenfor nærmere fastsat og som afgrænset på vedhæftede kort.

Påtaleret har fredningsnævnet for Svendborg amtsrådskreds.

I erstatning til lodsejerne udbetales de ovenfor fastsatte beløb, ialt 123.150 kr., med rente heraf 6 % årlig fra denne kendelses afsigelse, til betaling sker.

Af erstatningen udredes 3/4 af statskassen. Den sidste fjerdedel udredes af Svendborg amtsfond og de i amtsrådskredsen beliggende kobstadkommuner efter folketal i henhold til den senest offentliggjorte folketælling."

Kendelsen er forelagt Overfredningsnævnet i henhold til naturfredningslovens § 19, stk. 3, hvorhos den er anket af følgende lodsejere: typograf Kaj Hansen, stud. med. Tommy Hansen, hr. Poul Grouleff, sidstnævnte v/advokat I. L. Hjorth, Horsens, alle vedrørende ejendommen matr. nr. 45 s, Hesselbjerg by, Humble sogn. direktør Svend Lykke Nielsen, grosserer Henrik Schou v/landsretssagfører I. Reymond Jørgensen, Odense, plantageejer Frode Bendixen samt en panthaver, murermester Viggo Hansen v/Landsretssagfører H. Grouleff Hansen. En lodsejer, direktør Sv. Lykke Nielsen, har nedlagt principal påstand på overtagelse af det offentlige. I øvrigt er nedlagt principale påstande på ophævelse eller indskrænkning af fredningen, subsidiært på en væsentlig forhøjelse af erstatningerne.

Overfredningsnævnet har den 6. september 1967 foretaget besigtigelse i sagen og forhandlet med de ankende og deres advokat samt med repræsentanter for fredningsnævnet, fredningsplanudvalget,

Svendborg amtsråd og Sydlangelands sogneråd.

Sognerådets repræsentanter udtalte, at kommunen vil være villig til at forbedre vej- og adgangsforholdene og påtage sig renholdelse af arealerne samt en ordning af toiletforholdene, men henstillede til Overfredningsnævnet at yde tilskud til parkeringsanlæg og toiletbygning i lighed med, hvad der er sket i tidligere fredningssager ved Ristinge klint.

Overfredningsnævnet har besluttet at stadfæste kendelsen med følgende ændringer:

1. Fredningens omfang.

Af matr. nr. 45 s, Hesselbjerg by, Humble sogn, tilhørende hr . Kaj Hansen, Tommy Hansen og Poul V. Grouleff, udgår den nordlige halvdel - i alt 3.750 m².

2. Overtagelse af det offentlige.

Matr. nr. 45 r, smst., overtages efter aftale med ejeren, direktør Svend Lykke Nielsen, for 70.000 kr. + renter 6 % p. a. fra den 20. marts 1967. Beløbet indbefatter erstatning for opsigelse af lejemål og bortfjernelse af det eksisterende træhus senest ved lejemålets udløb i 1969. Det erhvervede areal udgør i alt 23.135 m². Ejendommen er ikke pålagt pantehæftelser.

Matr. nr. 45 ai, smst., overtages ligeledes efter aftale med ejeren, plantageejer Frode Bendixen for 30.000 kr. + renter som ovenfor. Beløbet indbefatter erstatning for bortfjernelse af det eksisterende træhus inden 1. september 1968. Det erhvervede areal udgør i alt 8.050 m². De parcellen påhvilende pantehæftelser til Østifternes Kreditforenings 18. serie, 5. afd., 113.000 kr., er aflyst af tingbogen den 9. november 1967, således at ejendommen nu er ubehæftet.

De ovennævnte ejendomme påhvilende ejendomsskatter og

afgifter erlægges af ejerne, indtil omvurdering har fundet sted efter anmærkningsfri tinglysning af Overfredningsnævnets kendelse.

3. Fredningens indhold.

Servitutbestemmelsen vedrørende tilladelse til parkering ændres således, at parkering alene kan finde sted på matr. nr. 45 r landværts strandbyggelinien. På dette areal kan endvidere med fredningsnævnets godkendelse opføres en toiletbygning.

4. Erstatningerne i øvrigt.

Også med de øvrige lodsejere samt med den ankende pant-haver er opnået enighed om de nedenfor i konklusionen anførte beløb.

Efter opførelse af en toiletbygning på matr. nr. 45 r, smst., vil et beløb på 20.000 kr. være at udrede til Sydlangeland kommune.

Et kort, nr. Sv. 122, visende de fredede arealer, i alt ca. 7,5 ha, er vedhæftet nærværende kendelse.

T h i b e s t e m m e s :

Den af fredningsnævnet for Svendborg amtsrådsreds den 20. marts 1967 afsagte kendelse stadfæstes med de af det foran-nævnte følgende ændringer:

I erstatning udbetales:

Ejeren af matr. nr. 45 <u>s</u> , Hesselbjerg by, Humble sogn, Poul Grouleff, Sønderbro 13, Horsens,	5.625 kr.
For overtagelse af matr. nr. 45 <u>r</u> , smst., direktør Svend Lykke Nielsen, Rønnebærvej 108, Holte,..	70.000 "
Lejeren: installatør Jens Larsen, Bagenkop,	350 "
	<hr/>
Transport	75.975 kr.

Transport	75.975 kr.
For overtagelse af matr. nr. 45 <u>ai</u> , smst., plantageejer Frode Bendixen, "Solheim", Humble,	30.000 "
Ejerne af matr. nr. 45 <u>bt</u> , smst., installatør Kaj Sommer, Sct. Klemens, og prokurist Bent Nielsen, Bellinge, dog udbetaling til panthaver murermester Viggo Hansen, Årslev,	9.300 "
Ejeren af matr. nr. 7 <u>h</u> , smst., savværksejer Robert Nielsen, Humble Savværk, Humble,	11.250 "
hvoraf 9.000 kr. + renter 7 % p. a. fra den 11. juni 1967 til udbetalingsdatoen udbetales forlods til panthaver rentier Mogens Møllebanke, Hesselbjerg pr. Humble, til indfrielse af dennes pantebrev i ejendommen.	
Ejeren af matr. nr. 45 <u>ay</u> , smst., gårdejer Arne Emil Hansen, Hesselbjerg, Humble,	18.900 "
	<hr/>
I alt ...	145.425 kr.
	<hr/>

Ovennævnte beløb + renter 6 % p. a. fra den 20. marts 1967 til udbetalingsdatoen er udbetalt ejere og panthavere i december 1967.

Ejeren af matr. numrene 45 bk, 45 bi, smst., grosserer Henrik Schou v/landsretssagfører Raymond Jørgensen, Vestergade 12-14, Odense, ifølge fuldmagt 21.000 kr.
hvoraf forlods udbetales til panthaver, gårdejer Hans Gregersen, Hesselbjerg, Humble, 1.112 kr. ÷ renter 5 % p. a. fra udbetalingsdatoen til den 11. december 1968, til indfrielse af restgæld i matr.nr. 45 bk. Til panthaver, gårdejer Johs. Rasmussen, smst., udbetales forlods 3.900 kr. + renter 5 % p. a. fra den 11. juni 1968 til udbetalingsdatoen til indfrielse af restgæld i matr. nr. 45 bi.

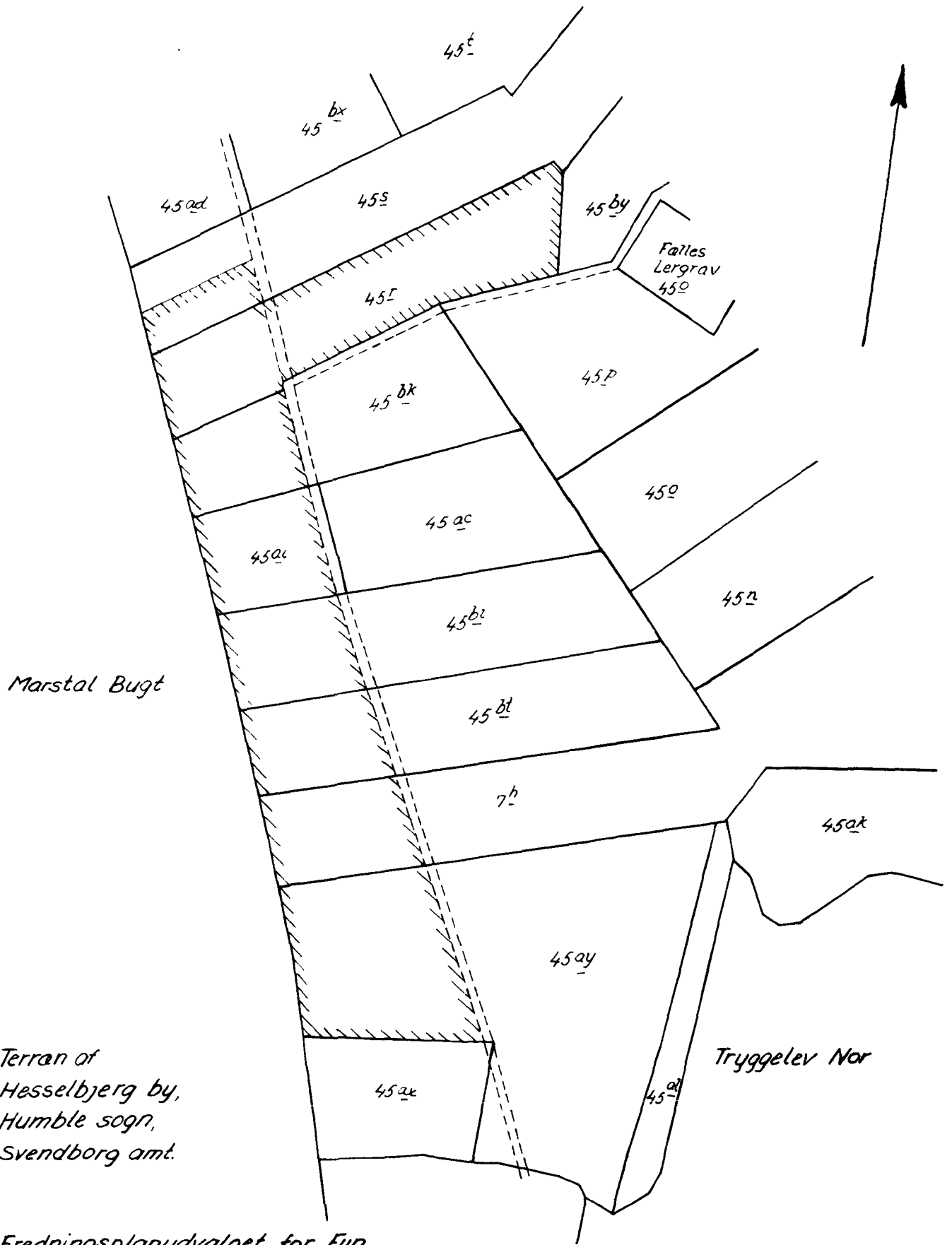
Sydlangeland kommune, Humble,..... 20.000 kr.
at udrede når en toiletbygning er opført på matr.
nr. 45 r, smst..

Af de forannævnte beløb i alt 186.425 kr., hvoraf
166.425 kr. med renter som anført, udredes 3/4 af statskassen
og 1/4 af Svendborg amtsfond og de i amtsråds kredsen beliggen-
de købstæder efter folketal i henhold til den senest offentlig-
gjorte folketælling.

Denne kendelse vil være at tinglyse som adkomst for
Sydlangeland kommune til overtagelse af matr. nr. 45 r og matr.
nr. 45 ai, Hesselbjerg by, Humble sogn.

Udskriftens rigtighed
bekræftes

B. Andersen.
B. Andersen.

Marstal Bugt

Terran af
Hesselbjerg by,
Humble sogn,
Svendborg amt.

Tryggelev Nor

Fredningsplanudvalget for Fyn.
Det tekniske sekretariat,
september 1968.

//////// Granse for fredet areal.

Naturfredningskonsulentens kontor København d. 13-9-68
By: Hesselbjerg.
Sogn: Humble.
Plan nr. SV.122.

Målforshold 1:4000

DISPENSATIONER>

Afgørelser – Reg. nr.: 04323.00

Dispensationer i perioden: 22-06-2007

Fredningsnævnet for Fyn

Albanigade 28, 5000 Odense C
Tlf. 66 11 47 12 - Telefax 66 12 97 12

REG. NR. 4323.00

Odense, den 22. juni 2007
Journal nr.: Frs. 85/2006

Fugleværnsfonden
Vesterbrogade 138-140
1620 København V.

Ved brev af 23. november 2006 søgte Fugleværnsfonden v/direktør Elise Frydensberg om dispensation fra fredningsbestemmelserne, således at man kunne iværksætte retablering af strandvold og adgangsvej ved Tryggelev Nor. Det var oplyst, at reservatet Tryggelev Nor natten mellem 1. og 2. november blev ramt af en voldsom stormflod, hvorved strandvolden blev gennembrudt flere steder, så havet havde fri indstrømning til noret. Det var Fugleværnsfondens ønske at få strandvolden genoprettet hurtigst muligt for at beskytte området mod yderligere oversvømmelse og genskabe adgangsvejene.

Efter fredningsbestemmelserne fastsat i Overfredningsnævnets afgørelse af 10. april 1987 hedder det bl.a.:

"

§ 1. Fredningens formål.

Fredningen har til formål at sikre opretholdelse af områdets landskabelige og biologiske værdier, særlig som raste- og ynglelokalitet for vandfugle. Fredningen har tillige til formål at regulere offentlighedens ret til færdsel og ophold i området under hensyn til opretholdelsen af de biologiske værdier.

§ 2. Bevaring af området.

Det fredede område skal bevares i dets nuværende tilstand. Der må således ikke foretages terrænændringer eller ændringer i den hidtidige udnyttelse af arealerne, og der må ikke opføres yderligere bebyggelse, medmindre sådanne tilstandsændringer er tilladt i de følgende bestemmelser eller tillades ved en dispensation efter § 11.

§ 3. Terrænændringer.

Som anført i § 2 må der ikke foretages terrænændringer. ...

§ 7. Offentlighedens adgang.

- a. Offentligheden har ret til motoriseret færdsel på vejen, der i fredningsområdets nordligste del fører til parkeringsarealet på matr. nr. 45 L, Hesselbjerg by, Humble, samt på den strækning af den private fællesvej, som sydfra fører til parkeringsarealet på matr. nr. 76, Tryggelev By, Tryggelev. Den sidstnævnte vej må spærres for motoriseret færdsel videre mod nord, jfr. fredningskortet.

..... "

Fredningsnævnet for Fyns Amt iværksatte høring af involverede parter.

SNS -121 - 00 173

Ved brev af 30. november 2006 meddelte Fyns Amt bl.a.:

"

Vi finder derfor, at forudsætningerne for en evt. retablering af strandvolden, er en anden end i 1997.

Der er således ikke længere følgeskader på tilstødende arealer, og vandet i noret er ikke længere fersk, men brak.

Skaderne er opstået som et resultat af naturens råden, og normalt tillader man ikke ny kystsikring af natur- og landbrugsarealer.

På denne baggrund, skal vi forslå, at nævnet indkalder til møde og besigtigelse på stedet for drøftelse af, om det er rimeligt, at genoprette en unaturlig tilstand af et naturområde, samt om færdselsmulighederne evt kunne tilgodeses med lave broer.

..... "

Fyns Amt anbefalede, at der blev indkaldt til møde på lokaliteten.

Ved brev af 2. december 2006 støttede Danmarks Naturfredningsforening ønsket om, at der blev indkaldt til møde og besigtigelse på stedet.

Sydlangeland kommune meddelte ved brev af 20. december 2006 følgende:

"

Kommunen har behandlet sagen på udvalget for teknik og miljøes møde den 14.12.2006 og kan stærkt anbefale projektet, idet det skal anføres at udvalget forudsætter, at kroketen på vej/sti fastsættes på hele strækningen til mindst 2,5 meter.

..... "

I brev af 22. marts 2007 fra Fugleværnsfonden til fredningsnævnet, men stilet til Miljøcenter Odense, oplyser Fugleværnsfonden, at man har retableret strandvolden op til samme højde, som den havde før stormfloden. Som begrundelse herfor anføres:

"

Siden dette gennembrud er gentagne højvander skyllet ind over Tryggelev Nor, og diget mellem Salme Nor og Tryggelev Nor er nu under erosion. Ydermere har den højde vandstand i Tryggelev Nor bevirket, at de store mængder nedbør ikke har kunnet bortledes fra det bagvedliggende Nørreballe Nor og arealer ved Stenbækgården med store gener for vores naboer i baglandet til følge.

De omfattende ødelæggelser har desuden medført, at færdsel kun med besvær er mulig til fods langs stranden. Kørsel med cykel eller bil lader sig ikke gøre. Fredningskendselsens bestemmelse om, at der skal være en vej på stedet med adgang for motoriseret færdsel syd fra til P-pladsen er således ikke opfyldt, og publikum har ikke mulighed for at benytte de omfattende publikumsanlæg ved Tryggelev Nor.

..... "

Ved brev af 14. maj 2007 indkaldte fredningsnævnet for Fyn til en besigtigelse den 30. maj 2007.

Ved brev af 28. maj 2007 meddelte Danmarks Naturfredningsforening, at de ikke kunne være til stede, men udtalte følgende:

"

Retableringen af strandvolden er foretaget uden tilladelse, selvom Naturklagenævnet i en tidligere afgørelse har bestemt, at retablering af strandvolden forudsætter en dispensation fra fredningsbestemmelserne.

Der er ved den aktuelle retablering tilført materialer udefra i form af lerjord, der ændrer strandvoldens sammensætning og gør at strandvolden ikke længere er "gennemtrængelig" for havvand - således at strandvolden nu har mere karakter af et dige.

I forhold til den tidligere tilstand er der ved den aktuelle retablering lagt 0.2-0.5 m på højden af strandvolden langs Salme Nor, og tilsvarende på højden ved Tryggelev Nor, ligesom der ud for parkeringspladsen er etableret et dige.

Der er ved den aktuelle retablering fjernet indskyllet materialer fra den fredede strandeng - en ændring af en naturskabt tilstand der ligeledes forudsætter en dispensation.

Der er ingen biologisk begrundelse for den ulovlige retablering af strandvolden. Der er ingen skader på tilstødende arealer som kan tilskrives stormfloden.

..... "

Under mødet den 30. maj 2007 var der deltagelse fra repræsentanter for Fugleværnsfonden, Rambøll, Langeland kommune og Miljøcenter Odense.

En repræsentant fra Fugleværnsfonden redegjorde nærmere for behovet for retableringen, mens repræsentanten fra Rambøll udpegede de beskadigede steder og redegjorde for, hvorledes retableringen havde fundet sted. Det blev oplyst, at strandvolden er retableret, så den højest har samme højde som tidligere. På grund af materialemangel er strandvolden enkelte steder lavere end oprindeligt. Der er kørt lerjord på strandvolden fra kote ca 0,6. 0,6 er daglig højvande, hvorfor der stort set er samme gennemtrængelighed som tidligere. Der er anvendt lerjord, idet dette bedre modstår eventuelle senere stormfloder. Fugleværnsfonden har gjort gældende, at retableringen var nødvendig, dels af hensyn til naboerne, der var utrygge som følge af den forhøjede vandstand, dels som følge af hensynet til de fugle, hvis leveforhold var tilsigtet med Lifeprojektet. Hvis ikke vandet blev kontrolleret, risikerede man, at fuglenes reder skyllede væk. Man risikerede endvidere, at saltvand trængte ind i Salme Nor, der fortsat er ferskvand. De ødelagte strandvolde umuliggjorde kørende færdsel til parkeringspladsen og besværliggjorde gående færdsel langs resten af strandvolden.

Langeland kommune fastholdt sin anbefaling af, at retableringen blev lovliggjort, idet man beklagede, at kronekoten ikke var blevet hævet.

I et brev af 31. maj 2007 har Svendborg kommune, der er tilsynsmyndighed, anført følgende:

"

Svendborg Kommune vil i øvrigt tilslutte sig amtets udtalelser i brev af den 30. november 2006, og mener principielt at havets tilbageerobring af et naturområde, der tidligere har været underlagt dets luner, burde accepteres. Et nor er jo netop defineret som en vig af havet, der ved en smal åbning står i forbindelse med dette. Området er del af Natura 2000-område nr. 111 Sydfynske Øhav, hvor strandenge og en række andre salttålede naturtyper er udpegningsgrundlag."

..... "

Fredningsnævnets afgørelse

Efter fredningsbestemmelsernes ordlyd skal det fredede område bevares i "dets nuværende tilstand". Der må således ikke foretages terrænændringer eller ændringer i den hidtidige ud-

nyttelse af arealerne, medmindre disse er tilladt efter andre bestemmelser eller ved en meddelt dispensation. Efter § 11 kan der meddeles dispensation fra fredningsbestemmelserne, såfremt det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Ansøgningen om retablering af strandvolden er fremsat af Fugleværnsfonden, idet det af det endelige forslag fremgår, at man alene ønsker at retablere de forhold, der var eksisterende forud for stormfloden. Efter det oplyste er der alene sket en retablering af strandvolden maksimalt op til den kote, der var gældende forud for stormfloden. Ved besigtigelsen kunne det konstateres, at de udbedrede steder ikke forekommer hævede i forhold til det øvrige terræn.

Da en retablering ikke er i strid med fredningens formål, er det fredningsnævnets opfattelse, at en dispensation til genopretning af den tidligere tilstand skal tillades. De forhold, at der er kørt lerjord på strandvolden, finder nævnet ikke udgør en så væsentlige ændring, at dette ikke kan tillades, navnlig idet det er oplyst, at strandvolden fortsat er gennemtrængelig indenfor normal højvande.

Fredningsnævnet træffer således i enighed afgørelse om at tillade det foreslåede og udførte projekt.

Fredningsnævnets afgørelse truffet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1.

Nævnets afgørelse kan i medfør af naturbeskyttelseslovens § 78, stk. 3, indbringes for Naturklagenævnet af de i samme lovs § 86 nævnte klageberettigede. Klagen indgives skriftligt til fredningsnævnet, der videresender klagen til Naturklagenævnet, jf. naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 2.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den klageberettigede.

Jørgen Petersen